Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 53 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 19, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 19-го БЕРЕЗНЯ 1997 р. Ч. 53 РІК CIV.

З УРП ВИКЛЮЧЕНО ЇЇ П'ЯТЬОХ ЗАСНОВНИКІВ

Київ. — Сигналізуючи про зміну свого політичного напряму, Велика Рада Української Республіканської Партії виключила з лав організації кілька колишніх політв'язнів, які свого часу заснували УРП і з іменем яких завжди пов'язувалась ця партія, повідомила 15-го березня УНІАР.

Почесний голова Михайло Горинь, члени проводу Микола Поровський, Микола Горбаль та Олесь Шевченко, а також колишній голова Михайло Горинь перестали бути членами УРП „за деструктивні дії, спрямовані на дестабілізацію внутрішньопартійної ситуації та підрив іміджу УРП", згідно з рішенням Великої Ради, яка засідала у Будинку Вчителя.

„Як вищий орган УРП між з'їздами, Рада одностайно засудила дії окремих членів партії, що суперечать статутовим нормам", — повідомила інформаційна служба партії — УРП-інформ.

Рада виключила їх після того, як М. Горинь, М. Горбаль і Микола Поровський залишили залю на знак протесту проти теперішньої політики УРП.

Виключені вважають, що голова Богдан Ярошинський та його прихильники намагаються перетворити УРП в „екстремістську праву секту з лівацькими принципами". Теперішнє керівництво, на їхню думку, своїми нерозважними виступами в пресі, недалекоглядною політикою розсварює національно-демократичні державницькі організації, торує шлях до влади лівим силам і таким чином діє проти України.

Рада підтвердила участь партії в більші Національний Фронт, створеному минулого місяця з ініціятиви Конгресу Українських Націоналістів. Як відомо, Національний Фронт виступає за українізацію державних структур, яка полягає в тому, щоб в них переважали етнічні українці.

ЗАГИНУВ ЖУРНАЛІСТ „КІЄВСКИХ ВЕДОМОСТЕЙ"

Київ. — Найвизначнішого репортера багатотиражної газети „Киевские Ведомости" знайдено 13-го березня мертвим при підозріли обставинах, повідомили засоби масової інформації.

43-річного Петра Шевченка, власного кореспондента газети в Луганську, знайшли, згідно з УНІАР, діти повішеним в окол'ицях Києва в кімнаті, де ночувався він.

Заступник редактора „Киевских Ведомостей" Сергій Рахманін сказав агентству Ройтерс, що на тілі мертвого не було помітних слідів насильства і що обставини смерти неясні. УНІАР повідомила, що П. Шевченко був підвішений на міцному шнурку і при ньому були всі його речі — обручка, валізка, гроші, папери — що не вказує на пограбування.

Міліціянти, які прибули на місце події, заявили, що це — самогубство, однак колеги репортера вважають, що його вбито.

П. Шевченко нещодавно надрукував низку статтей про конфлікт між посадником Луганського Олексієм Даниловим і Службою Безпеки України, які свідчать про зловживання службовим становищем представників СБУ.

В останні дні свого життя П. Шевченко, згідно з УНІАР, телефонував до редакції „Киевских Ведомостей" своєму співавторові Сергієві Кисельову і твердив, що на нього здійснюється тиск і він є „під ковпаком".

„За мною стежать, я не можу говорити про це по телефону, коли прийду — розповім дуже серйозні речі", — казав він, згідно з розповіддю С. Кисельова на пресконференції. Із телефонічних розмов було зрозуміло, що П. Шевченко мав вкрай важливу інформацію або навіть документи, які збирався привезти до редакції, зазначив С. Кисельов, який вважає, що через це його колега і загинув.

С. Кисельов також повідомив, що його 13-го березня несподівано викликали на допит у Відділ боротьби з розкраданням власности, чим, на його думку, намагались віддалити або ізолювати від згаданих подій. Він перестеріг, що „розпочався відстріл журналістів" і заявив, що „всі, хто виступає проти спецслужб, повинні боятися за своє життя." Висловивши побоювання за долю своєї родини, С. Кисельов на всякий випадок повідомив, що не збирається закінчувати життя самогубством.

Керівництво „Киевских Ведомостей" відкинуло версію про самогубство П. Шевченка, заявивши, що він „не така людина, яка здатна це зробити". Газета вважає, що це була помста.

С. Рахманін сказав, що редакція наполягатиме на тому, щоб слідство взяло до уваги можливість політичного вбивства, і домагатиметься порушення кримінальної справи.

За повідомленням Асошиейтед Пресс, солідарності з українськими журналістами висловив американський Комітет на захист журналістів в Ню Йорку. Його екзекутивний директор Вілліям

(Закінчення на стор.3)

Близький Схід стоїть на порозі нової війни

Єрусалим, Ізраїль. — Король Йорданії Гуссейн відвідав з короткою візитою Єрусалим, щоб особисто висловити співчуття родинам ізраїльських школярок, які загинули від рук йорданського вояка.

Ізраїльська телевізія повідомила, що деякі родини відмовилися прийняти короля Гуссейна. У зв'язку з цим спостерігачі підкреслюють, що ізраїльсько-йорданські стосунки катастрофічно погіршилися від 1994 року, коли було підписано мирний договір між обома країнами.

Представник Палестинської національної адміністрації СаїбЕрікат сказав, що палестинці не взяли участи в черговій турі переговорів з Ізраїлем, яка мала відбутися у понеділок, 17-го березня, і на якій планувалося остаточно з'ясувати всі спірні питання.

Тим часом ізраїльський кабінет міністрів прийняв рішення почати будівництво нового жидівського житлового району у східньому Єрусалимі. Цього рішення не схалили представники ізраїльських спецслужб. Вони остерегли уряд, що будівництво нового поселення спричинить масові протести палестинців і, скоріше за все, приведе країну до нового збройного протистояння.

Довідавшись про це рішення ізраїльтян, керівник Палестинської автономії Ясір Арафат звернувся до урядів З'єднаних Стейтів Америки, Европи, Японії та Росії з проханням прислати їхніх дипломатів у Палестину, щоб обговорити крайньо небезпечну ситуацію. „Дійшло до найсерйознішої

(Закінчення на стор.3)

А. Лейк відтягнув свою кандидатуру

Вашингтон. — У понеділок, 17-го березня, номінат президента Билла Клинтона на становище директора Сі-Ай-Ей Антоні Лейк повідомив Президента, що відтягає свою кандидатуру. Причиною свого рішення він подав неспроможність дальше толерувати постійні відтягнення у схваленні його кандидатури Сенатською комісією розвідувальних справ і почуття, що „він став танцюючим ведмедем у політичному цирку".

А. Лейк твердить, що після останніх зізнань справа схвалення його кандидатури знову буде відкладеною, бо комісія забажала додаткових інформацій про нього від ФБІ, а також слідства нових закидів про неправильні політичні спілкування між Крайовим комітетом Демократичної партії та Сі-Ай-Ей і Крайової ради безпеки, що в той час була під його керівництвом.

Це рішення А. Лейка було свого роду перемогою для його суперників у Сенаті, котрі під час переслухань атакували його чесність, політичні переконання, особисті фінанси та минувшину. Квестіонували його минулі рішення та голосно сумнівалися в його заявах про те, що він нічого не знав про наміри Китаю фінансово впливати на американську політику.

Аналітики уважають, що це рішення А. Лейка не тільки дало перемогу його сенатським недругам, але також вказало на ще одну неспроможність Білого Дому піднайти відповідних кандидатів до свого Уряду. Крім того, цей його крок нічим не підсилив стабільности Сі-Ай-Ей, котра і без того терпить через брак відповідного керівництва та викриття зрадників у своїх рядах.

Обговорювали питання безпеки

Київ (УНІАР). — 14-го березня секретар Ради національної безпеки та оборони України Володимир Горбулін зустрівся з делегацією Департаменту оборони ЗСА на чолі з заступником секретаря оборони з питань міжнародної політики Френкліном Міллером. Зустріч відбулася в межах праці Комітету з питань безпеки Комісії Кучма—Гор. Учасники відзначили важливість прийнятих домовлень для дальшого плідного розвитку взаємовідносин між Україною і ЗСА.

Того ж дня делегація Департаменту оборони ЗСА зустрілася з міністром оборони України Олександром Кузьмуком. Керівник делегації Ф. Міллер подякував міністрові О. Кузьмукові за щире прийняття не лише в Києві, а й на Львівщині, де американці мали змогу ознайомитися з елементами нової структури европейської безпеки — спільним українсько-польським батальйоном.

Зареєстровано нову фракцію

Київ (УНІАР). — 14-го березня на черговому пленарному засіданні Верховної Ради України, в якому взяла також участь більша частина Уряду на чолі з прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, оголошено про реєстрацію в секретаріяті Верховної Ради нової фракції — Фракції Аграрної Партії України.

До нової фракції входять 31 народний депутат. Керівником фракції є депутат від 69-ої Горохівської виборчої округи Волинської области Катерина Ващук. До керівництва фракції входять також народні депутати Сергій Мельник (Житомирська область), Іван Кириленко (Дніпропетровська область), Валентина Гошовська і Владлен Карасик.

Делеґація України перебувала в Польщі

Київ (УНІАР). — У Польщі з офіційною візитою перебувала урядова делегація України під керівництвом прем'єр-міністра Павла Лазаренка.

Як повідомила пресова служба Кабінету Міністрів України, у програмі візити були зустрічі голови українського Уряду з президентом Польщі Александром Квасневським, головою Ради Міністрів Влодзімєжом Цімошевічем, а також з маршалами сенату та сейму Польщі.

Відбулися засідання українсько-польської міжурядової комісії з питань торгівлі та економічної співпраці, зустрічі з польськими підприємцями.

За підсумками візити плянується підписання низки українсько-копольських угод і протоколів.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

О.МОРОЗ І П. ЛАЗАРЕНКО ПОРОЗУМІЛИСЯ

КИЇВ. — Тут 10-го березня відбулася зустріч голови Верховної Ради України Олександра Мороза і прем'єр-міністра Павла Лазаренка, під час якої обговорювалося питання прийняття бюджету на 1997 рік. За словами П. Лазаренка, "Уряд готовий внести на розгляд Верховної Ради новий варіянт бюджету", інформує УНІАР, посилаючись на телевізійну службу новин. О. Мороз вважає, що резигнація прем'єр-міністра сьогодні була б несвоєчасною. Голова парляменту зазначив, що після очолення Уряду П. Лазаренком в системі господарювання принципових змін не було. "Треба дивитися на всі аргументи і контраргументи. Я думаю, що у політиків вистачить можливости для того, щоб зробити правильні кроки, а оцінку потім, я думаю, дадуть журналісти", — зазначив О.Мороз.

КУН ЗАСТЕРІГАЄ КЕРІВНИКІВ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Конгрес Українських Націоналістів у зверненні до Президента України, СБУ та Генеральної прокуратури повідомляє, що в Донецькому 18-го березня о 3-ій годині по полудні має розпочатися страйк, організований всеукраїнським "Союзом рабочіх" та донецькими міськими організаціями Комуністичної і Соціялістичної партій. Згідно з плянами організаторів, наслідком страйку має стати резигнація Президента, Верховної Ради та захоплення влади нелегалізованими страйковими комітетами і "Союзом рабочіх". У зверненні до Президента, Служби Безпеки і Генеральної прокуратури КУН закликає зупинити ще на стадії підготови заколот і заборонити діяльність нелегалізованих страйкових комітетів, а також заборонити діяльність КПУ і СПУ. Конгрес Українських Націоналістів також закликає зупинити мовну вакханалію на Донеччині, де, всупереч Конституції України, ухвалено рішення надати статус державної російській мові. Такі рішення ухвалено Харцизькою, Горлівською, Макіївською, Іловайською та Шахтарською міськими радами Донецької области. Водночас 33 депутати Верховної Ради України від Донеччини звернулися до Донецької Обласної Ради з пропозицією розглянути на обласній сесії питання про надання російській мові статусу державної на всій території Донеччини з огляду на те, що в області проживає "русскоязичное население" та що російській мові загрожує українська мова. У зверненні до Генеральної прокуратури КУН вимагає притягти до відповідальности осіб, які ведуть антидержавну діяльність.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕСОВОЇ СЛУЖБИ ГКУ

ЛЬВІВ. — Тут 11-го березня в Російському культурному центрі відбулася конференція "за круглим столом", присвячена використанню російської мови в Україні. Це питання розглядалося у світлі приєднання України до Европейської хартії про місцеві мови та мови меншин. Організатором "круглого стола" виступила львівська обласна організація Громадянського Конгресу України (ГКУ). Подібні конференції відбулися і в інших регіонах України, зокрема на Донбасі. Провівши низку конференцій, ГКУ оприлюднив заяву, де висловлено вдячність Президентові за подання до Верховної Ради законопроєкту про ратифікацію Европейської хартії про місцеві мови та мови меншостей. Водночас автори висловили здивування твердженням у законопроєкті, що російська мова — це мова меншости. "Насправді російська мова — це мова, якою розмовляє і думає більшість громадян. І тільки з урахуванням тих, хто пасивно володіє українською мовою, можна стверджувати, що українська мова — теж мова більшости", — пишуть автори заяви. ГКУ висловлює надію, що Верховна Рада при обговоренні законопроєкту врахує інтереси "російськокультурної і російськомовної більшости" та ухвалить закон про особливий порядок використання російської мови на території України.

НРУ КЛИЧЕ ДО ЄДНОСТИ В ІМ'Я ПЕРЕМОГИ

КИЇВ. — Тут на мітинґові, присвяченому 183-ій річниці від дня народження Тараса Шевченка, виступив голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл. Він закликав український народ до єднання в ім'я перемоги у парляментарних виборах. Лідер Руху проголосив, що всеукраїнське виборче об'єднання "Рух за народ, за Україну" відкрите для всіх людей і політичних організацій, які прагнуть Україні добра. За його словами, Рух готовий до співпраці з УРП, КУН, ДПУ, УХДП, ХДПУ та іншими організаціями задля перемоги українських патріотів у виборах. В. Чорновіл запропонував узгодити спільну стратегію виборчої кампанії.

РУХ ІДЕ ДО МОЛОДІ

ТЕРНОПІЛЬ. — Під час дводенного перебування в Галичині голова Руху Вячеслав Чорновіл зустрівся в Тернополі зі студентами Медичного та Експериментального педагогічного інститутів. Він закликав молодь до широкомаштабних політичних дій задля перемоги демократії в Україні. "Тернопільщина — це взірець громадянської та політичної єдности", — сказав Чорновіл і висловив певність, що голоси молоді на виборах можуть зламати стару систему та вивести народ із злиднів. Голова Руху зустрівся також на установчій конференції обласної організації Української Студентської Спілки, де взяв участь у обговоренні проблем молоді та питання співпраці з представниками влади Тернопільщини і Львівщини.

Г. Удовенко отримав звання почесного члена Бриджпортського університету

Ню Йорк (О. Кузьмович). — В суботу, 8-го березня, в полудневих годинах відбулася у Постійному Представництві України при ООН, що міститься в Ню Йорку, святочна церемонія вручення міністрові закордонних справ України Геннадієві Удовенкові звання почесного члена Центру міжнародних та реґіональних дослідів при університеті Бриджпорту.

Г. Удовенко прибув на короткі відвідини до Ню Йорку, щоб відбути зустріч із секретарем ООН Кофі Аннаном, з яким обговорив проблеми реформування ООН, а також розбудови взаємовідносин із Україною. В розмові К. Аннан подякував на руки міністра закордонних справ України за конструктивну настанову української держави та її керівників до праці ООН, та за діялог Президента Леоніда Кучми із генеральним секретарем ООН.

Вручення грамоти звання почесного члена Бриджпортського університету Г. Удовенкові (зліва): С. Ганєв, Г. Удовенко, В. Квінт, Р. Рубінстайн.
(Світлила ред. Р. Гадзевич, „Український Тижневик").

Обговорено питання допомоги наслідків чорнобильської катастрофи, як також можливість підвищення ролі України в рамках Секретаріяту ООН і справу задовження України до ООН. Міністер Г. Удовенко запросив генерального секретаря відвідати Україну у догідний для нього час. В розмовах брав участь представник України до ООН Анатолій Зленко та інші офіційні особи.

Того ж дня міністер закордонних справ України переїхав до приміщення Постійного Представництва України, де чекали вже численно зібрані представники університету Бриджпорту, амбасадори до ООН численних країн, як також представники української громади в ЗСА і члени преси. Святочне зібрання відкрив господар дому, амбасадор України до ООН А. Зленко та передав слово президентові Центру міжнародних і реґіональних досліджень Бриджпортського університету д-ові Стоянові Ганєву. Цей познайомив присутніх, що центр існує від серпня 1996 року за поміччю і підтримкою американської компанії Артура Андерсена. Д-р С. Ганєв підкреслив також цінний вклад міністра закордонних справ України у праці центру та розповів про його відвідини в університеті. Відповідно виготовлену грамоту для почесного члена вручив Г. Удовенкові президент Бриджпортського університету Ричард Рубінстайн. Присутні прийняли церемонію теплими оплесками, а міністер закордонних

(Закінчення на стор.3)

У СВІТІ

У НЕДІЛЮ, 16-ГО БЕРЕЗНЯ, в столиці Бельгії Брюсселі, відбулося масове протестаційне віче профспілок і їхніх прихильників з приводу зростаючого безробіття та в той самий час зменшення всяких урядових послуг. Натовп, який згідно з повідомленням поліції нараховував 50,000 людей, демонстрував голосно але без будь-яких виявів авантуризму. Профспілкові організатори згаданої демонстрації твердять, що учасників було майже 120,000, бо також прибули делегації з багатьох інших европейських країн. Безробіття в країнах Европейського союзу становить 10.8 відсотка.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР оборони повідомив, що посилив військові частини на західньому березі ріки Йордан і смузі Гази, щоб запобігти можливим заворушенням зі сторони палестинців, як цього тижня почнеться будівництво нових житлових приміщень для жидівських переселенців у більшости заселеному палестинцями східньому Єрусалимі.

В АМЕРИЦІ

У НЕДІЛЮ,16-ГО БЕРЕЗНЯ, Френклін Рейнс, директор бюджету з Білого Дому виступаючи на програмі „Зустріч з пресою" телевізійної мережі Ен-Бі-Сі сказав, що не зважаючи на заклики республіканців, президент Билл Клинтон вирішив не міняти ним запропонованого ще минулого місяця державного бюджету. Він твердить, що Білий Дім сподіється дійти до згоди з Конгресом в справі бюджету в квітні, хоч республіканцям цей бюджет не до вподоби, бо вони твердять, що пропонований Президентом бюджет не зможе збалянсувати державного бюджету до 2002 року.

РИНКОВА ЦІНА МОЛОКА останнім часом дуже впала, тому власники молочних фарм починають голосно нарікати про те, що це провадить до їхньої руїнації. Тепер за 100 фунтів молока фармерам платять 12.46 дол., що не є вистачаючим навіть на покриття коштів, не говорячи вже про будь-який заробіток. Уряд робить заходи щоб врегулювати ціни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку $60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку $40. За кожну зміну адреси $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Хлібороби потребують свободи

Газета українського парламенту "Голос України" у ч.34 з 25-го лютого уже не вперше багато уваги приділила важкому становищу виробничих підприємств, передусім сільсько-господарських. Депутат Петро Мельник пише, що робітники заводів і фабрик не отримують заробітньої платні по півроку, а "працівники сільського господарства з останніх сил намагаються зберегти практично знищене сільсько-господарське виробництво, не отримуючи також за свою нелегку працю майже нічого". І все це, на думку депутата, зумовлено "непродуманою податковою політикою Уряду, відсутністю дійового механізму реанімації промислового та сільсько-господарського виробництва".

В надрукованій у тому ж числі газети заяві 14-ох депутатів від Селянської Партії України висловлено занепокоєння, що "вийнятково складне соціяльно-економічне становище в Україні, яке стало наслідком безвідповідальної політики виконавчої влади, найближчим часом може перерости в загально- національну катастрофу".

З ними не можна не погодитися, як також і з твердженням, що держава, як і раніше демонструє повну зневагу до селян. Прикладом цього є те, що держава далі наказує кожному колгоспові та фармерові "продати" державі левову частину врожаю, але за отримане від селян зерно у 1994—96 роках так і не розрахувалася.

Водночас парляментаристи, пишучи про важке становище тих, які годують усю країну, шукають винних всюди, тільки не у Верховній Раді. Уряд, звичайно, відповідальний багато за що. Він змінювався кілька разів, але діяльніщим від цього так і не став. Отож кожний із них є відповідальним за якісь конкретні дії, або за бездіяльність. Та чи можна забувати, що саме парлямент ухвалював ті чи інші урядові програми, вимагаючи від Уряду їх виконання. Саме парлямент цілих п'ять років гальмував приватизацію землі.

На словах "турбуючись" про селян, ліва більшість у Верховній Раді робила і робить усе можливе, щоб не дати хліборобам вільно працювати на землі. Українські обласні газети вже стомилися писати про чисельні випадки грабування колгоспів та інших злочинних дій з боку голів сільських рад та голів колгоспів. Села стогнуть від їхньої сваволі а то й терору, а влада вдає, що нічого про це не знає. Народ уже давно зрозумів, що про це "не знають" лише ті урядовці, парляментаристи, прокурори й обласні керівники, які збагачуються за допомогою своїх ставлеників у селах і що саме вони зацікавлені якомога довше нічого не міняти.

Фармери з величезними труднощами виборють для себе право на існування. Лихі люди винищують їхні врожаї, псують або викрадають трактори і комбайни. В такий спосіб руйнуються не лише фармерські господарства, руйнується економіка сіл, районів, областей і всієї України. Така руйнація економіки і доведення переважної більшости населення до цілковитого зубожіння може привести до того, що терпінню народу настане кінець і він у відчаї скаже: нехай буде новий союз, аби лише мати хоча б оту колишню імперську впевненість у завтрашньому дні.

Українські урядовці й парляментаристи добре розуміють, що економіка держави негайно поліпшиться, як тільки з керівних постів у колгоспах буде усунено комуністичну мафію, однак продовжують різного роду спекуляції задля вдоволення приватних або партійних інтересів, завдаючи непоправної шкоди не лише українській державі, але й собі. Даремно сьогоднішні комуністи і соціялісти надіються, що імперська влада залишить їх на керівних постах. Їхні місця негайно займуть жириновські, лужкови, зюганови та інші росіяни. Здібних та мислячих людей в Україні вони знищать. При цьому голови керівників лівих партій полетять у першу чергу, оскільки їх найбільше при владі, а Москва захоче цю владу будь-якою ціною взяти в свої власні руки. Щоб зрозуміти це, достатньо лише оглянутися назад, на практику КПСС. Елементарні обчислення наступних кроків Москви не залишають жодної надії для українських лівих сил зберегти за собою владу і награбовані багатства, у випадку, якщо б Україна знову втратила свободу. Отож фактично, гальмуючи земельну реформу, українські ліві рубають сук, на якому сидять. Вони все ще грають ролю "благодійників" села, замість того, щоб віддати нарешті землю тим, хто на ній працює і дозволити працювати не за вказівкою згори, а за хліборобським досвідом.

Отримавши справжню свободу дій, хлібороби обійдуться без допомоги держави, а ось держава без допомоги селян не виживе.

Іван Гвозда

ЗУСТРІЧ Б. КЛІНТОНА І Б. ЄЛЬЦИНА

Як відомо, Президент Билл Клінтон мав цього місяця (березень 1997 рік) зустрітися з Борисом Єльцином у Вашінгтоні для „партнерської" розмови на найвищому рівні. Та, як це загально пояснюється, з огляду на „поопераційний" стан здоров'я Єльцина, місце зустрічі президентів було перенесено до Гельсінкі, до більш невтрального і ближчого до Москви міста. До речі, в дипломатичному світі символічність місцевости, в якій мають зустрітися лідери великих держав, присвячується чимало уваги. Зокрема пославленим державам, як, наприклад, Росії, йдеться про те, щоб звести до мінімуму світову акцію про захитаність їх внутрішньої і зовнішньої ситуації. Концесії таким державам, включно зі зміною місця конференції, як це вдалося Росії виторгувати від Америки, є чималим пропагандивним осягом для слабкого партнера, в цьому випадку для Росії.

Чого побоюється Дж. Меллоан?

Джордж Меллоан у своїй статті „How much will Clinton surrender in Helsinki?" („Волл Стріт Джорнал" з 10-го березня 1997 р.) вважає, що Клінтон не може собі більше дозволити на моральну немічність, шкульгання. Меллоан побоюється, що так росіяни, як і заступник державного секретаря Стровб Толбатт, приготовляють для президента Клінтона в Гельсінкі пастку. Між іншим, відразу на початку своєї статті Меллоан характеризує Толбатта як співчасника Клінтона в 1960-их роках в московських пропагандивних акціях, а тепер його унапрямлювача американсько-російської політики. Толбатт якраз тепер в Москві проєктує можливі політичні настанови Америки для конференційного форуму в Гельсінкі. Меллоан також нагадує, що в 60-их роках, коли Клінтон і Толбатт перебували в Москві, вони були тоді певні, що ЗСА є „імперією зла", тому що вони вона воювала проти комуністів, яким Росія допомагала. Меллоан побоюється, що лише Бог знає, по яких стежках русофільські симпатії Толбатта можуть повести президента Клінтона.

Меллоан зокрема застановляється над долею балтійських держав, які мим вже не раз великі держави торгували, і які так послідовно обороняли свою державну незалежність. Балтійські країни й тепер завзято протиставляються російським імперіялістичним зазіханням на їхні національні території. Вони, як це зробили інші колишні совєтські республіки, не дали заманити себе в сіті СНД, в „конфедерацію", придуману Єльцином щоб Москва могла і далі тримати під контролею весь післясовєтський простір.

Хоч, як каже Меллоан, незалежність балтійських держав тепер міжнародно визнана, їм не є легко встоятися проти натиску з боку російської нуклеарної держави, армія якої чисельно є більшою, ніж населення Естонії. Треба тут також підкреслити, що Росія старається всякими способами уникнути полагодження конфліктних точок між нею і балтійськими країнами. Ці точки є природним наслідком розпаду Совєтського Союзу. Росія, наприклад, не хоче почимати переговори в справі спільних із балтійцями кордонів, мотивуючи це тим, що, мовляв, балтійці дискримінують своє „рускоязичне населеніє".

Росія натискає на всілякі економічні, політичні, навіть військові важелі, щоб накинути на балтійців залежність від Москви.

Єльцин вмовлятиме Клінтона

Єльцин, з однієї сторони, лементує на цілий світ, що поширення НАТО на схід є „безпосередньою загрозою" безпеці Росії, а з другої — дозволяє собі на імперський тон, намагаючись перешкодити колишнім совєтським республікам в їхній орієнтації на Захід, втримати їх під своєю „старшобратньою" контролею.

Меллоан вважає, що на конференції в Гельсінкі питання поширення НАТО на схід буде головною точкою і що Єльцин вмовлятиме Клінтона погодитися з „правом" Росії на контролю над усією територією так званої Співдружности Незалежних Держав. Москва хоче також схилити Америку до того, щоб після липневої зустрічі, де конкретно вирішуватиметься питання поширення НАТО, цю тему було б закрито назавжди. Між іншим, такий варіянт означав би унеможливлення вступу до НАТО багатьох країн, в тому числі й України.

Меллоан застановляється на чутках про те, що Білий Дім готовий балтійські держави відпіхати в зону невизначености, в зону „сіроссти", віддати їх скандинавським державам, якщо йдеться про питання економічної і політичної безпеки, зокрема Швеції і Фінляндії. Швеція відмовляється від опікунської ролі, заявляючи, що вона аж ніяк не може мірятися силою з російською державою. Якщо Америка погодиться з такою концепцією розв'язки балтійського питання, то це буде рівнятися переданню балтійських країн під гегемонію Росії.

Згідно із баченням Меллоана, зразок співпраці між адміністрацією Клінтона і Росією вже давно визначився. Росія каже Толбаттові „ні", тоді Толбатт в імені росіян торгується з Клінтоном, у висліді Росія одержує 10 блн. дол. позички від Міжнародного валютного фонду, як й інші концесії, наприклад, доступ до стратегічної технології Америки.

При цій нагоді тут треба згадати й „чудову думку" Маделин Олбрайт щодо російсько-американської „мирної" бригади, яка мала б тинятися по світі, щоб „гасити вогні". Меллоан вважає ідею М. Олбрайт за одну з найбільш немудрих. Можна тільки собі уявити, каже він, як Америка виглядала б перед світом, коли б американське військо на спілку з російським, наприклад, зайнялося б розбудовою нової російської імперії, щось подібне, але в новому варіянті, до „ялтинської політики 1945 року".

Низка поступок перед Росією

Дискусії в справі поширення НАТО також посуваються по фамільярній лінії. М. Олбрайт вже зробила поступки в справі розміщення військ НАТО в новоприйнятих до НАТО державах, а Клінтон пообіцяв Росії, що якщо вона буде Америці йти на руку, то знайдеться для неї ще більше, ніж 10 блн. дол. Росія буде, очевидно, також нагороджена спеціяльним чартером, згідно з яким вона буде мати в НАТО ледве не право вета в питаннях, які стосуватимуться держав теперішньої Европи поза межами НАТО. Тут ідеться про простір колишніх совєтських республік, включно із Україною.

Америка, щоб купити згоду Росії на поширення НАТО, готова дати Росії майже все, що вона від Америки вимагає, — не на базі quid pro quo, а на базі „що ще більше Росії можна офірувати".

Якщо Клінтон, Толбатт і Олбрайт дійсно підуть тепер, або пізніше, на руку Росії так далеко, як це передбачає Дж. Меллоан, то не лише балтійці, але й наша українська держава буде смертельно загрожена. Слабі держави є завжди приречені на жонглювання ними сильними державами. Україна, на думку деяких знавців цієї справи, могла б уникнути небезпеки, якщо б зуміла більш раціонально здійснити процес атомоворакетного роззброєння. Тепер єдиним її виходом із незавидної ситуації було б приєднання до НАТО. Але, як кажуть поляки, це інша справа.

Звернення

ДО СЕЙМУ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Ми, члени нижче названих організацій, з задоволенням сприймаємо започатковані демократичні перетворення у польській державі, з увагою слідкуємо за розвитком добросусідських взаємин між Польщею та Україною.

Водночас з занепокоєнням помічаємо відтягання справедливого розв'язання проблеми сумновідомої операції „Вісла" — акції депортації українського населення, громадян Польщі, з його етнічних земель — Лемківщини, Бойківщини, Надсяння, Холмщини та Підляшшя.

Ми повні признання сенату Республіки Польща за його далекозорість у рішенні засудити Акцію „Вісла" постановою з 3-го серпня 1990 року. Водночас жалкуємо, що протягом шести років з таким же рішенням відносно Акції „Вісла" не виступили сейм та уряд Польщі. Надіємось, що сейм та уряд Польщі у найближчому майбутньому повністю введуть в життя, у відношенні до українців, громадян Польщі, ідеї Ради Европи — ідеї держави, спертої на законності та пошануванні прав людини і прав національних меншостей, та позитивно віднесуться до оправданих вимагань виправити заподіяну кривду.

У цьому 1997 році минає 50 років від часу трагедії, відомої в історії під назвою акція „Вісла". По сьогоднішній день насильно депортоване українське етнічне населення та його нащадки відчувають наслідки тієї ж акції.

Від імени наших організацій звертаємось до вас, шановні посли Республіки Польща, щоб ви спричинили:

1. Засудження сеймом та урядом Республіки Польща Акції „Вісла" як безправної та злочинної.

2. Ліквідацію наслідків Акції „Вісла" у формі:

а) анулювання діючих декретів та розпоряджень, виданих у зв'язку з Акцією „Вісла" і спрямованих проти українського населення Польщі;

б) повернення громадського, церковного та приватного майна їх законним власникам або спадкоємцям.

3. Визнання польським сеймом і урядом українських в'язнів Центрального табору праці в Явожні жертвами сталінських репресій і надання їм належних прав.

Вимагаємо також засудження злочинів на українському населенні та притягнення до кримінальної відповідальности осіб, які ці злочини вчинили.

4. Створення фонду розвитку культури української національної меншости в Польщі, який сприяв би відновленню знищеного громадського, суспільно-культурного, політичного та релігійного життя.

5. Створення польською державою, згідно з підписаними міжнародними та европейськими актами прав людини та актами прав національних меншин, програм:

а) активного протидіяння проявам нетолерантности й дискримінації та акціям, спрямованим на асиміляцію й нищення культурної спадщини української національної меншости;

б) пропагування духа взаємної толерантности, міжкультурного діялогу і створення не декляративної, але дійсної рівности усіх громадян незалежно від їх походження.

Немає сумніву, що кривда українському етнічному населенню була заподіяна польською державою. Виправити її повинен продовжувач польської державности — Республіка Польща. Така розв'язка сприятиме у майбутньому взаємопрощенню кривд, заподіяних окремими групами обох народів, та вестиме до подолання нашого спільного трагічного минулого.

Об'єднання Українців „Закерзоння" — **Богдан Шевчик**, голова

Об'єднання Лемків Канади — **Іван Оленич**, голова

Землятство „Перемищина" — **Петро Ковальчик**, голова

Об'єднання Ярослав'ян, Відділ Торонто — **Мирон Лозовський**, голова

Леонід Рудницький

Мистець, якому запевнена вічність

До 90-ліття св. п. Петра Андрусева

I

Листи ці є надзвичайно цікавими документами часу. Вони не тільки дають інтроспекцію мистця, а тим самим кращого сприйняття його особистости, але також і огляд обставин, в яких він творив. Ці листи говорять нам більше і про постать великого Митрополита. Вони наповнені пошаною, любов'ю і пієтетом до царського в'язня Христа ради:

„Дякую Вам, Великий Владико, що з такою простотою і батьківською добротою вислухували всіх моїх слів! Поки мого життя, велика вдячність і найглибша пошана разом зі щирою синівською любов'ю до Вас будуть всюди зі мною іти, у всіх добрих і злих обставинах будете для мене символом доброти і великої вирозумілости". (Варшава, 2 жовтня 1933)

А бажаючи веселих Різдвяних свят Митрополитові, пізніше в цьому році Андрусів пише:

„...Хай Всевишній своєю могучою добротою наповнить Ваше тіло здоров'ям, та щоб Ви, Ваша Ексцеленціє, ще не одну генерацію молодих піонерів української культури благословили своєю добротою, могучою рукою. Жийте у щастю і здоровлю ще много, много літ, та росточуйте свою могутню княжівську опіку над молодою українською, з якої щораз нові ряди борців за нашу культуру — виходять у світ зі зором вдячности зверненим до Вас — на Святоюрську гору...

При Святій Вечері нехай до Вашого серця спливе уся радість, яку Ви збудили в мені і в усіх подібних мені, коли Ви їх двигали до кращого завтра із недолі".

Дуже багато може скористати з цих листів мистецтвознавець та історик українського мистецтва. Наступні рядки, в яких мистець говорить про свою картину, що він подарував Митрополитові, стануть для них неабиякою знахідкою:

„...Заголовок цього образу „Наука". Одначе наука ця оперта на пізнаванню в першій мірі рідного краю з його глибокою історією, в якій міститься скільки краси і сили. Ця сила і краса минулих віків в нашій історії може нас навчити таких гідних і великовартісних моментів, як почуття гідности національної і розумної любови до усього, що наше; навчить нас врешті бачити і цінити в кожній грудці Нашої Землі силу і чар труду минулих століть, аж до Олега, аж до Щека і Хорива... Навчить нас врешті належно оцінити посвяту; великий порив посвяти для ідеалів таких героїв, як український Спартан з-під Крут. Словом: дорогою науки йти до розумного і тривкого кохання своєї Величі. Таку думку хотів я виразити цим образом...".

Пам'ятник П. Андрусеву.

Мабуть, найбільшою подією щодо вшанування пам'яті великого мистця стало відкриття йому пам'ятника на його батьківщині 3-го листопада 1996 року. Так як це часто буває в історії, подібні великі події мають своїх подвижників. Часто ці подвижники є скромні люди, які працюють виключно для ідеї. Такою особою є мгр Осип Цікало, який доклав великих зусиль, щоб пам'ять про мистця не віддалеліа, була поруч нас і його земляків. Осип Цікало діяв з рамени Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА і співпрацював зі Львівським Історичним Музеєм та Кам'янобрідською сільською Радою, коли готував відкриття пам'ятника Петра Андрусева. Його праця завершилася величезним успіхом. На вшанування у рідному мистцеві селі прийшло понад тисячу людей, преса, телебачення, радіо. Про художника сказали слово лавреат державної премії ім. Шевченка народний художник України Д. Кравич (учитель автора пам'ятника), директор Національного Музею у Львові В. Откович, поет Р. Лубківський, представники церков, місцеві урядовці. Пам'ятник освятили священики Греко-Католицької та Православної Церков. До НТШ в ЗСА прийшло чимало листів з України, в яких висловлено велику втіху і гордість земляків бл. п. Петра Андрусева з нагоди цього свята. „Для нас, мешканців села [Кам'янобрід] цей пам'ятник став могутньою хвилею, котра пробудила людську свідомість до праці та осягнення нових здобутків на тій землі, де ми живемо. Пам'ятник стоятиме у віках. Постать видатного художника буде підносити національну гордість людей за свій край, котрий народжує і обдаровує щедрим талантом багатьох синів і дочок", — пишуть в листі до Управи НТШ організатори та учасники свята, представники урядів та Церков. Закінчують вони цей лист словами вдячности до їх братів і сестер в діяспорі, які причинилися до цього великого діла: „Ми, українці, сподіваємось, що настане той час, коли кожного сина і кожну доньку пригорне вітчизна, подарує їм свою любов і ласку і поділиться з ними своєю славою. А покищо, наші далекі брати і сестри, цю славу для України будемо здобувати разом". А директор Львівського Історичного Музею Б. Чайковський звертається до нас, українців діяспори, з проханням сприяти поповненню експозиції і фондів музею експонатами про життя і творчість Петра Андрусева.

Пам'ятник Петрові Андрусеву стоїть насеред цього вісімсотлітнього яворівського села, на подвір'ї середньої школи, яка носитиме тепер його ім'я. Тож пам'ятник цей є найближчим до наименших, які ростимуть, вже знаючи правду про свою історію і своїх великих мистців, до тих, які творитимуть нову Україну і її культуру.

Бостонська парафія відзначила 75-ліття відродження УАПЦ

Під кінець минулого року українська православна парафія св. Андрія Первозванного в Бостоні урочисто відзначала 75-ту річницю відродження Української Автокефальної Православної Церкви в 1921 році. Відзначення розпочалося Божественною Службою Божою, яку відправив настоятель парафії о. архимандрит д-р Андрій Партикевич в сослуженні о. Петра Ямнюка з Канади. Співав хор у повному складі під керівництвом інж. Євгена Мороза. Святий храм був вщерть заповнений вірними, серед яких були гості з інших стейтів та навіть з Канади; помітною була велика кількість вірних найновішої іміграції.

Приємним, чи навіть містичним, почуттям вражав того, хто входив у храм, тетрапод серед церкви де, за іконою св. Андрія, стояв великий портрет Владики Митрополита Василя Липківського, прибраний стильовим вишиттям та живими квітами. Незабутнє враження створив організований вхід у церкву учнів парафіяльної школи. Понад 40 дітей, кляса за клясою, в супроводі вчителів, ішли вони до образу, а опісля займали приготовані для них місця. Замикала цей вхід директорка школи Олександра Садова. Діти були одягнені в українські строї.

Діти, а за ними велика кількість вірних ішли до Святого Причастя. Проповідь, після короткого звернення до вірних, о. архимандрит Андрій присвятив дітям. Лагідно, з відчуттям батьківської ласки, він вкладав у дитячі серця фрагмент за фрагментом історичну подію, що її сьогодні відзначаємо, звертав їх увагу на особу великого Митрополита, вказуючи на його портрет на тетраподі, чи окремо в альбомі, що мав у руках. Закликав любити Бога, свою рідну Церкву так, як любив Митрополит, шанувати свою віру, вивчати історію свого краю, Церкви, завжди бути прикладом у житті й гордитися своїм духовним багатством.

По закінченні Божественної Літургії відправлено Панахиду за спокій душ Митрополита Василя, архиєпископів, єпископів, відчитуючи їх імена, та за всіх священослужителів і вірних УАПЦ, що життя своє віддали за неї. По закінченні Панахиди роздано коливо, згідно зі старовинним звичаєм.

Як уже здавна ведеться, по закінченні Святої Літургії в парафіяльній залі влаштовується обід з мистецькою програмою. Відповідно до події і парафіяльна заля була вдекорована. На переді великої сцени, по середині згори звисав прикрашений вишиттям образ Матері Божої, з лівої сторони від нього — великий портрет Митрополита Липківського, а з правої — такої ж величини мистецький образ собору св. Софії в Києві. По обох боках звисали довгі перетканi рушники. На столах були програмові книжки з матеріялом, що його приготовив о. Андрій.

Розглядаючи книгу, гості заледве всілися, як через усю ширину сцени стали в два ряди діти. Словом привіту й подяки до присутніх за їх участь відкрив свято голова Парафіяльної ради Микола Геба. Розпочалася програма свята, яку вела Олена Лісович. Аня Личманенко, Марiян Лісович, Костик Лісович і Костик Мандрика продеклямували чотири вірші. Раптом дитяча лава розділилася, середина її посунулася в глибину сцени, й таким чином утворився мовби живий трикутник. На сцену вийшла з бандурою Катя Перепелиця та виконала „Господи, помилуй нас" (слова і музика Т. Петриненка) та „Вітер в гаї не гуляє" (слова Т. Шевченка, музика Степового). Закінчив цю частину О. Стюарт деклямацією „Ликуй, княгине". Виходить перед нами улюблениця парафії Женя Яваров з камертоном, а ще за мить линуть ніжні дитячі голоси: „Отче наш". Заля завмерла, це перевищило сподівання. Ще не влягли почуття, як о. Андрій благословить трапезу. Обід був смачний і багатий; приготовляли його своїми силами, а подавати допомагали навіть діти.

Отець Андрій представив головного доповідача — гостя з Канади д-ра Франка Сисина. Д-р Сисин очолює український історичний відділ наук в Університеті в Едмонтоні. Довгі роки життя д-ра Сисина в Бостоні були тісно пов'язані з життям парафії й цілої української громади, отож і не диво, що присутні зустріли його тепло, рясними оплесками. Радо привітався д-р Сисин до присутніх, згадуючи довгі роки життя й спілкування з громадою. Висловив подив з дитячої активности в житті парафії й запевняв світлу майбутність парафії, запорукою чого є власне діти. Відтак перейшов до основної теми його доповіді — насвітлення процесу відродження автокефалії Української Православної Церкви в 1921 році. Він детально насвітлив передумови скликання Великого собору 1921 року, умови, що сприяли країні об'єднатися навколо світлої ідеї, й сам хід собору. Доповідь була надзвичайно багата й цікава, наповнена історичними фактами й іменами ідейних борців та вкладу їх зусиль у відродження рідної Церкви.

Після доповіді був виступ парафіяльного хору, який є гордістю парафії і відомий у всіх закутках Нової Англії. Диригував хором інж. Мороз. Хор виконав: „Нині відпускаєш", „Ангел провістив Благодатній", „Благообразний Йосиф" і „Скорбна Мати".

Після виступу хору о. Андрій дякував присутнім за так чисельну участь у святі, висловив подяку доповідачеві за виявлену увагу до парафії, дякував дітям за виповнення програми, а їх батькам за сприяння цьому, працівникам кухні і всім, хто причинився до успіху цього свята, та зазначив, що прихід із цього свята в сумі 5,000 дол. буде переслано в Україну для студентів семінарії УПЦ.

Марія С. Кайко

Стефан П'ятничко виступає у Балтиморі

С. П'ятничко

Шанувальники високого музичного мистецтва мають знову нагоду вітати на американській землі талановитого співака зі Львова Стефана П'ятничка — гордість і окрасу української вокальної школи, лавреата Міжнародного конкурсу у Відні (1992), Першого міжнародного конкурсу оперових співаків ім. С. Крушельницької у Львові (1991), Заслуженого артиста України.

Тепер у співака — особливо відповідальний і цікавий творчий період: від 15-го до 23-го березня він співає у Балтиморі партію графа ді Луни в опері Дж. Верді „Трубадур". Велика наполегливість у праці над собою, зростання блискучої професійної майстерности, помножені на великий талант і молодість дають реальні підстави сподіватися, що ми в недалекому майбутньому зможемо почути його на славних оперових сценах ЗСА.

Родом С. П'ятничко із Тернопільщини, вчився у Львівській консерваторії у визначних співаків-педагогів П. Кармалюка і О. Врабеля, брав також приватні лекції у А. Зоріна. Від 1988 року співає на сцені Львівської опери.

Вокально-сценічний доробок 36-річного співака — це насамперед головні партії з опер Дж. Верді „Ріґолетто", „Травіата", „Трубадур". Нова грань співацького обдаровання — Сільвіо в „Паяцах" Леонкавалло. Особливо яскраво розкрився талант С. П'ятничка у виконанні образів безсмертної української оперової клясики. Це — партія Остапа в героїчній опері-драмі „Тарас Бульба" і Чуба в в комічній опері „Різдвяна ніч" (обидві опери належать перу Миколи Лисенка) та партія Султана у „Запорожці за Дунаєм" Семена Гулака-Артемовського.

Співака добре знають шанувальники оперного співу в багатьох містах України, а також за межами рідного краю. Протягом останніх п'яти років його голосом захоплювалися слухачі багатьох столиць і великих міст Західньої Европи. Зокрема, газета „Трібюн де Дженев" писала: „В українського баритона С. П'ятничка — голос брилянтовий, тембр металевий". А „Джорнал де Дженев" висловив таку захоплену оцінку: „У прем'єрі 'Ріголетто' С. П'ятничко — прекрасне відкриття для оперового мистецтва. Він є автентичним вердіївським баритоном. Тембр голосу співака, морденти і легато були бездоганними. Якщо він буде працювати так надалі, то матиме велике майбутнє".

Незважаючи на таку славну творчу біографію, визначні мистецькі досягнення, лавреатські титули і захоплені відгуки преси, Стефан П'ятничко є людиною надзвичайно скромною. Він самокритичний, вимогливий до себе, а це — запорука зростання.

Оксана Лиховид,
музикознавець

Стажування в українській амбасаді у Вашінгтоні

Вже другий рік підряд Вашінгтонська Група американсько-українських професіоналістів пропонує стипендію в сумі 1,500 дол. для зацікавленої особи, яка бажала б провести двомісячне стажування в українській амбасаді у Вашінгтоні. Кандидати повинні володіти англійською і українською мовами та мати значний досвід щодо праці з комп'ютерами. Кандидати повинні внести прохання та здати всі потрібні матеріяли Стипендійному комітетові Вашінгтонської Групи до 30-го квітня.

За дальшими інформаціями слід звертатися до Адріяна Кармазина (301) 460-9755 або Ореста Дейчаківського (301)937-0492. просимо телефонувати у вечірніх годинах.

Н. Н.

Г. Удовенко...

(Закінчення зі стор. 1)

справ України виголосив англійською мовою подяку, в якій підкреслив що це своє відзначення пов'язує із незаперечним впливом молодої української незалежної держави у міжнародній політиці. Він розцінив акт почесного відзначення також, як визнання внеску України в процес практичного ядерного роззброєння і нерозповсюдження, який має надати нового імпульсу просуванні міжнародного співробітництва, для повного зліквідування зброї масового знищення.

Рівночасно з міністром закордонних справ України, звання почесного члена Центру міжнародних та регіональних дослідів отримав д-р Владімір Квінт, що є директором компанії А. Андерсен.

На святочній церемонії були присутні амбасадори таких країн: Білорусі, Болгарії, Хорватії, Мадярщини, Казахстану, Литви, Македонії, Польщі, Румунії, Росії і Туркменістану, як також представники Вірменії, Чехії і Словакії. Із проводу ООН участь взяли заступник генерального секретаря Самір Сенбар і директор департаменту зібрань в ООН Вадим Перфілієв.

Після святочної церемонії присутні випили шампанське на честь новоіменованих, а відтак провели час на побажаннях і розмовах.

По 79-ти роках виходить правда про Крути

Заходом Відділів УККА і УАКРади Керґонксону, Н. Й., і околиці в неділю, 26-го січня ц. р., після Служби Божої, у вщерть заповненій церковній залі св. Трійці відбулися святочні сходини, на яких відзначено січневі державні акти і 79-ту річницю бою під Крутами. І цей бій випав у новому світлі.

Свято відкрила голова відділу УККА Дарія Степаняк, привітавши присутніх, в тому отця крилошанина Еміліяна Шараневича, і підкреслила важливість тих подій, а тому й потребу їх постійного відзначування, незалежно від того, що тепер, після проголошення незалежности України і віднови держави, відзначуємо свято державности 24-го серпня.

З черги вона попросила до слова доповідачку, ред. Людмилу Волянську, яка з притаманною їй експресією, виголосила блискучу доповідь, не користуючись ніякими записками. Найперше змалювала обставини в Україні у тих роках, підкреслюючи ці світлі дати, 22-го січня 1918 і 1919 років, які були неначе началом, з якого почався новітній процес українського державного відродження і будівництва. Цей процес довів послідовно до нашої державности — Акту 24-го серпня 1991 року. Проте світлі події 1918–19-их років затьмарили помилки наших наївних ліберально-соціялістичних провідників, як наприклад, розпуск війська, сумнозвісна поведінка військового штабу під Крутами, чи поваленням Гетьманату. Саме ці фатальні помилки спричинили нашу програ і втрату держави під час визвольної війни 1917–21 років.

Найбільше уваги присвятила доповідачка легендарному боєві під Крутами. Перед наступом большевицької орди Муравйова на Київ, 29-го січня 1918 року зорганізовано на швидку руку сотню студентського куреня „січовиків", як вони себе самі називали, дві сотні кадетів юнацької школи ім. Гетьмана Б. Хмельницького і чоти гайдамаків, щоб боротися із кількатисячною армією большевицько-комуністичних орд. Це був приклад безмірного героїзму тих молодих студентів, учнів і гімназистів, які на жертівник волі незалежної, соборної української держави віддали своє молоде життя. Про це говорила „золотоуста", за висловом св. п. Івана Костюка (по-пластовому „Ваньки", член Куреня „Лісові чорти"), доповідачка з великим запалом. І не дивно, бо батько ред. Людмили Шарої-Волянської, тоді студент Київського Університету Іван Шарий, був одним із студентської сотні січовиків, що пішли своїми грудьми боронити столицю України. Він чудом спасся, був поранений і був першим, що написав звіт про цей трагічний, але героїчний бій, про „українські Термопілі", у київській газеті „Народна Справа" в квітні 1918 року. (Стаття на п'ятьох сторінках була надрукована в чч. 12–13 київської „Народньої Справи" під заголовком „Січовики під Крутами".

Із п'ятисторінкового правдивого звіту на еміграції подавано лише перші три сторінки. Згодом виявилося, що хтось заховав останні дві сторінки, бо вони саме вміщали нищівну критику військового штабу, а там були люди, які собі ґратулювали за „блискуче керівництво боєм" і присуджували самі собі на еміграції високі військові чини.

Ці останні дуже вимовні дві сторінки знайшлися у спеціяльному архіві завдяки св. п. ред. Іванові Ільєнкові і тепер можна прочитати у монументальній книзі про Крути, що появилася у Видавництві „Відродження" (Дрогобич) у 1995 році під назвою „Герої Крут — лицарський подвиг юних українців 29-го січня 1918 року". Упорядник цієї 352-сторінкової книги св. п. Іван І. Ільєнко, довголітній член редакції „Літературної України" в Києві, який, на жаль, помер передчасно і загадково 20-го листопада 1996 року.

Саме на цих („загублених" на еміграції) сторінках списано ганебний вчинок військової команди, яка ввесь час під час бою вигідно сиділа в пульманівських вагонах, при випиванні, а в найбільш розпучливій ситуації, коли забракло набоїв для юних оборонців (до речі, набоїв було подостатком у вагонах), поспішно від'їхала з поля бою, залишаючи тих молодих юнаків напризволяще, без можливости відстрілюватися, і з ними большевицька орда розправилася.

Ця розповідь дочки крутянця зробила на присутніх потрясаюче враження. Усі мов заворожені і зачаровані із запертим віддихом слухали ред. Л. Волянську. І коли доповідачка бадьорим акордом закінчила свою сповідь, заля зареагувала, як ніколи перед тим, оваційними оплесками. Це був доказ великої вдячности ред. Л. Волянській за насвітлення по-новому цієї з-перед 79-ти років незвичайно важливої сторінки нашої історії. Цей сумiш героїзму і трагізму, а рівночасно й ганебного вчинку команди, мав свою вимову.

Після доповіді відома декляматорка Зеновія Бундзяк з почуттям проречитувала вірші, присвячені Актам 22-го січня і бою під Крутами: „22-го січня" Богдана Крихко та „Крути" Володимира Янівa.

Д-р Роман Барановський

Проф. О. Сидоренко перебирає головство УААУП

З огляду на серйозні проблеми зі здоров'ям проф. Ігор Каменецький зрезиґнував з головства Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів. На основі Статуту УААУП, перший заступник голови УААУП проф. Олександер Сидоренко став головою Асоціяції.

При тій нагоді варто пригадати, що в липні 1995 року у відповідь на лист від УААУП, проф. Каменецький отримав листа від президента Клінтона, де він, між іншими, заявив: „Я також його (Президента Кучму) запевнив про сильну підтримку України зі сторони ЗСА відносно незалежности і територіяльної недоторканости України".

Новий голова Асоціяції д-р Сидоренко є звичайним професором історії у Стейтовому університеті Арканзо. Цього року Сидоренка вибрали президентом Професорського сенату університету.

М. Мельник

Загинув...

(Закінчення зі стор. 1)

Орм, мол., у листі до Президента України Леоніда Кучми зазначив, що поки не буде проведено слідства обставин цієї смерти і поки результати не оприлюднять, клімат залякування журналістів може далі тривати.

Тиждень раніше невідомі напасники побили і пограбували визначну політичну коментаторку і журналістку Ірину Погорєлову поблизу її квартири в Києві.

В Україні нема офіційної статистики щодо насильства над журналістами, однак незалежні опитування свідчать, що 15 відс. журналістів, опублікувавши статті на політичні теми, бояться за своє життя, а 80 відс. твердять, що в Україні є політична цензура.

Близький...

(Закінчення зі стор. 1)

кризи за весь час мирного процесу",— ствердив Я. Арафат.

Коментуючи заяву палестинського лідера, міністер юстиції Ізраїля Цагі Ганекбі став погрожувати Я. Арафатові депортацією зі смуги Гази — в тому випадку, якщо керівник Палестинської автономії продовжуватиме політику конфронтації щодо Ізраїля. Ця погроза може мати в наслідку дуже небажаний для обох сторін розвиток ситуації, однак поющо ніхто не знає, в який спосіб спинити це швидке скочування до нової війни на Близькому Сході.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Загальні збори 399-го Відділу УНС „Леви” в Чикаґо

Збори відбулися 2-го лютого ц. р. у домівці „Левів”. Присутніх тільки 14 осіб, бо більшість членів мешкає в околиці Чикаґо, в різних стейтах ЗСА, а навіть у Канаді. Зборами проводила Президія у складі: Василь Камінський — голова, Богдан Кукуруза — секретар. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять членів померлих у минулому році, а це: св. п. Елізабет Бондар та св. п. д-р Роман Сосенко.

Протокол з попередніх зборів відчитаний Б. Кукурузою і його прийнято без змін.

За діяльність Відділу звітував фінансовий секретар мгр Роман Б. Припхан. Прибутки Відділу у звітовому році виносили 20,906. 97 дол., видатки 20,115.54 дол., сальдо на кінець грудня 1996 року — 791.43 дол. Зібрані і вислані вкладки до УНСоюзу в 1996 році виносили 19,895,54 дол.

У звітовому році Відділ втратив 14 членів: шість суспендованих, шість згрошевили свої виплачені грамоти, двоє померло. Андрій Скиба приєднав п'ять нових членів на суму 59,000 дол. Отже Відділ начисто втратив у минулому році 9 членів і нараховує тепер 279 активних членів.

У березні 1996 року відбулись у Чикаґо Річні збори Окружного Комітету Відділів УНС з участю фінансового секретаря та голови 399-го Відділу Василя Камінського. Головою Округи перевибрано радного УНС Стефка Куропася, а до Контрольної комісії — В. Камінського. У вересні 1996 року відбулись у Чикаґо організаційні наради Округи з участю секретаря УНС Марти Лиско. У нарадах взяли участь голова та фінансовий секретар Відділу та А. Скиба, кандидат на секретаря Відділу.

Згідно з рішенням Загальних зборів, Відділ передав на потреби УАСТ „Леви”, при якому існує, даток в сумі 50 дол.

Збори схвалили звіт секретаря, а голова Контрольної комісії Василь Бойко ствердив, що діловодство є в найбільшому порядку, всі вкладки вислані до Головної Канцелярії УНС своєчасно.

Приступлено до вибору нової Управи Відділу. Р. Припхан, з огляду на вік та здоров'я, не кандидував більше на фінансового секретаря. На тому пості він перебував 29 літ. За той час вислав до каси УНСоюзу майже 450,000 дол., приєднав понад 500 членів, був учасником шістьох Конвенцій УНСоюзу та ряд літ був головою та членом Управи Окружного Комітету УНС у Чикаґо. За свою працю був нагороджений почесною плякетою, годинником та кількома грамотами УНСоюзу.

Нову Управу вибрано в складі: В. Камінський — голова, Іван Полюхович — заступник голови, Володимир Голойда — касир, Богдан Кукуруза — рекордовий секретар, Андрій Скиба — фінансовий секретар; Контрольна комісія: Василь Бойко — голова, Зенон Дзядик і Р. Припхан — члени.

У всіх союзових справах 399-го Відділу УНС „Леви” в Чикаґо просимо звертатися на адресу нового секретаря: Mr. Andrij Skyba 4575 N; Nagle Ave., Harwood Heights, Il 60630; tel.: (708)867-7762.

мґр Роман Б. Припхан

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ГІНКО член УНС Відд. 377-го в Ст. Пітерсбурґ, Фла. помер 7-го жовтня 1996 року на 76-му році життя. Нар. 22-го червня 1920 року в Чикаґо, Ілл. Залишив у смутку дружину Дольорес, дітей Маршу, Сандру, Михайла мол. і Дебру Беннет, внучку Джастін Ґолден, брата Ника і сестру Марію Ґріффітс. Похорон відбувся на Bay Pines National Semetery in St. Petersburg, Florida.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Ґавалюх, секр.

АНАСТАЗІЯ ВАСИЛИК ВАДІНО член УНС Відд. 156-го в Честері, Па. померла 28-го вересня 1996 року на 78-му році життя. Нар. 1918 року в Честері, Па. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у смутку сестру Анну Катавч і внука Стефана Марчмана. Похорон відбувся 1-го жовтня 1996 року на цвинтарі Ловнкрафт в Линвуд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Новак, секр.

ВОЛОДИМИР КВАС член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка” в Керґонксоні, Н.Й. помер 28-го грудня 1996 року на 80-му році життя. Нар. 17-го березня 1916 року в селі Банишин, Золочів, Україна. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дружину Майдалину (Модрицьку), та ближчу і дальшу родину в Україні, Канаді і ЗСА. Похорон відбувся 4-го січня 1997 року на цвинтарі Пайн Буш в Керґонксоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефа Гаврилюк, секр.

ОЛЕКСАНДЕР КАЛУШКА член УНС Відд. 358-го Т-ва „Львів” в Пармі, Огайо помер 18-го листопада 1996 року на 75-му році життя. Нар. 1921-року в селі Гарбучів, Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину і доньок Олю і Дарію. Похорон відбувся 20-го листопада 1996 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

З. Голубець, секр.

ОЛЬГА СМАЛЛІ член УНС Відд. 216-го в Філядельфії, Па. померла 16-го грудня 1996 року на 82-му році життя. Нар. 22-го вересня 1914 року в Майнерсвилл, Па. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку сина Андрія мол. Похорон відбувся 30-го грудня 1996 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Аппер Маріон Твп.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВ ТКАЧ член УНС Відділу 25-го в Ню Йорку, Н.Й. помер 27-го грудня 1996 року на 73-му році життя. Нар. 1924 року в с. Явірки, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Олександру, дітей: Вірляну з чоловіком Ватоку Уено, Бориса з дружиною Зенею, Андрія з дружиною Оленкою, Зоряну Сьокало з мужем Петром і внуків: Лесика, Севастяна, Меласю і Миколку. Похорон відбувся 4-го січня 1997 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ДМИТРО ВРУСКИЙ член УНС Відд. 379-го Т-ва ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл. помер 10-го грудня 1996 року на 79-му році життя. Народжений в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину та синів Богдана і Петра з родинами. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Лущак, секр.
